

Kua whiriwhiria kua whakaaroarohia e maua nga korero katoa i homai ki te aroaro o tenei Komihana, me nga korero i puta i nga whakawakanga tuatahi o nga poraka o Ruatoki Nama 1, Nama 2, me Nama 3, e te Kooti Whenua Maori me te Kooti Piira Whenua Maori, hui atu ki nga whakatau a aua Kooti, nga whakatau i whakauria ai nga take, me nga whakahaerenga o nga rarangi ingoa, me nga hea o ia tangata, e aua Kooti.

Kua tirohia hoki e maua nga korero e mau na i roto i nga pukapuka o te Komihana tuatahi; engari e pouri ana maua ki te whakaatu atu ki a koe kaore rawa i kitea e maua tetahi kupu whakatau kotahi a taua Komihana i roto i aua pukapuka mo runga mo nga korero i tukua atu ki tona aroaro hei whiriwhiritanga iho mana; a kaore hoki he tuhituhinga whakamahara i roto i aua pukapuka, mo te whakahaerenga o nga rarangi ingoa me te whakataunga o nga hea, hei whakaatu i te huarahi i kitea ai me pera nga ota mo Ruatoki Nama 1, Nama 2, me Nama 3 Poraka, e mau nei i roto i te *Kahiti o Niu Tireni* Nama 30, o te 5 o nga ra o Hune, 1903, e taua Komihana.

Kati ra, i te mea e pera ana te takoto, no reira e whai honore ana maua ki te ki atu ki a koe i naianei kua kitea e maua enei ahuatanga e whai ake nei, ara:—

(1.) Ko te whakatau tuatahi a te Kooti Whenua Maori mo Ruatoki Nama 1, Nama 2, me Nama 3 Poraka, i whakauria e te Kooti Piira o muri nei, ka mutu ano te wahi i whakatikatikaina ko etahi tangata i turakina i mahue ranei i te Kooti Whenua Maori i whakauruhia atu ki nga ota i raro i te whakatau a te Kooti Piira.

(2.) Kaore i kitea e maua tetahi kupu whakatau a te Komihana tuatahi e whakaatu ana i nga take i whakarereketia ai e ratou nga ota i mahia e te Kooti Whenua Maori me te Kooti Piira.

E marama ana ki ta maua titiro ko nga ota a te Komihana tuatahi kei te tino rereke noa atu i nga ota tuatahi a te Kooti Whenua Maori me te Kooti Piira, ahakoa e tika ana ko aua tangata nei ano me aua hapu nei ano, i kereme nei i nga whakawakanga tuatahi, i tu ano ki te aroaro o te Komihana tuatahi ka whakaara i aua kereme nei ano, a i pera ano hoki ratou i te aroaro o tenei Komihana.

Kaore rawa nei he mea kotahi i o maua nei aroaro hei whakaatu i nga take i whakarereketia peratia ai nga ota tuatahi kua kiia ake nei; ara he aha te take o etahi tangata i whakauruhia nei o ratou ingoa i raro i te whakatau tuatahi a te Kooti Whenua Maori, tae noa ki te whakatau a te Kooti Piira o muri nei, i patua atu ai e te Komihana tuatahi; a he aha ano hoki te take o etahi atu tangata i whakauruhia ai e taua Komihana kaore nei i whakauruhia ki nga ota a te Kooti Whenua Maori me nga ota ranei a te Kooti Piira i mahia i runga i te whakawakanga o nga piira whakahe i tukua mo te whakatau a te Kooti Whenua Maori, ara i te wa tika hei uiuinga i nga kereme a aua tangata hou kia whakauruhia atu ratou.

Ko te rarangi e whai ake nei e whakaatu ana i te ahua o te takoto o nga ota i mua me te ahua o te takoto i naianei:—

	Ruatoki Nama 1.	Ruatoki Nama 2.	Ruatoki Nama 3.
Kei te ota a te Kooti Whenua Maori ...	322 nga ingoa	380 nga ingoa	408 nga ingoa
Kei te ota a te Kooti Piira ...	92 ingoa hou	86 ingoa hou	45 ingoa hou
Hui katoa ...	414 ingoa	466 ingoa	453 ingoa
I patua e te Komihana tuatahi ...	158 " ("A")	244 " ("A")	186 " ("A")
Toe iho ...	256 "	222 "	267 "
Nga ingoa hou i whakaurua e te Komihana tuatahi ...	241 " ("B")	336 " ("B")	336 " ("B")
Hui katoa nga ingoa i nga ota a te Komihana tuatahi ...	497 "	558 "	603 "

Ko te rarangi whika kua tohungia ki te "A" e whakaatu ana i te kaute o nga tangata i whakaurua ki nga ota i raro i te whakatau a te Kooti Whenua Maori me te Kooti Piira, a i patua ki waho o aua ota e te Komihana tuatahi; me te rarangi whika kua tohungia ki te "B" e whakaatu ana i te kaute o nga tangata hou kua whakaurua ki aua ota e toru e te Komihana tuatahi; a he tangata enei kaore i whakaurua e te Kooti Whenua Maori, e te Kooti Piira ranei i tu ki te whakawa i nga piira whakahe mo te whakatau a te Kooti Whenua Maori. Kua mahia a kua tapiritia atu e maua he rarangi—kua tohungia ki te "A"—ki te whairu o nga pukapuka mo tenei whenua, e whakaatu ana i nga ingoa o nga tangata i patua i mahue ranei e te Komihana tuatahi ki waho o nga ota mo ia mea kotahi o aua poraka e toru.

Ki ta maua whakaaro ko te whakatau a te Kooti Piira te whakatau tika, a mehemea i tangohia i whakapumautia e te Komihana tuatahi taua whakatau, kua kore e tukua mai enei piira whakahe mo ta ratou whakatau, me nga raruraru e takoto nei i naianei kua kore i ara. A kaore he awangawanga o maua ki te tohutohu atu ki a koe penei na, me whakakore atu nga ota a te Komihana tuatahi me hoki ano ki te whakatau a te Kooti Piira me whakapumau i ona ahuatanga katoa, mehemea kaore i takoto mai he tono ki a maua a nga kai-piira katoa o naianei me o ratou kai-whakahaere i tu mai ki o maua aroaro, kia whakaaetia kia unuhia kia whakarere e ratou nga wahi katoa o a ratou piira e tono nei kia patua atu nga ingoa o etahi tangata i roto i nga ota a te Komihana tuatahi, a kia whakaititia iho nga hea o etahi atu tangata i roto i aua ota; ka mutu ano te tono a nga kai-piira i naianei me whakahaere ko nga wahi whakanuku hea anake o a ratou na piira, me nga wahi whakauru ingoa tangata hou ki roto ki nga ota. I whakaaetia tenei tikanga, no reira ko nga keehi i whakaturia a i uiuia e maua i whakawhaititia anaketia hei kereme whakanuku hea, whakauru ingoa hou hoki ki nga ota.

Kati ra, i te mea kua pera te ahua, ki ta maua titiro ko tenei mahi a nga kai-piira i tu ki o maua aroaro he whakaaetanga na ratou i nga tangata katoa i whakaurua ki nga ota a te Komihana tuatahi mo enei poraka e toru, a heoi ano te mahi e toe ana ma maua i naianei he whiriwhiri:—

(1.) Mehemea e tika ana kia whakanukuhia ake nga hea o nga tangata e tonoa mai nei kia peratia; a